

ת"פ 9918/09/15 - מדינת ישראל נגד מחמד ביומי, אחמד אלתימי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 9918-09-15 מדינת ישראל נ' ביומי ואח'

בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים 1. מחמד ביומי 2. אחמד אלתימי

ב"כ המאשימה: מר שאדי קייס, מתמחה

ב"כ הנאשמים: עו"ד רמזי קטילאת ועו"ד בכר ג'בארין

הכרעת דין

כללי

1. הנאשמים מואשמים בעבירות התפרעות, לפי סעיף 152 לחוק העונשין התשל"ז-1977 ותקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274(1), 274(2) ו-273(3) לאותו חוק.
2. על פי המיוחס להם בכתב האישום, ביום 5.7.14, סמוך לשעה 18:30, השתתפו הנאשמים בהתקהלות אסורה יחד עם אחרים, שזהותם אינה ידוע למאשימה, סמוך לצומת הרחובות ויה מעלה ושער הפרחים, וזאת לשם הפרת הסדר הציבורי. במהלך ההתפרעות יידו המתפרעים מטר של אבנים לעבר השוטרים אשר שהו במקום במסגרת תפקידם. אחד השוטרים נפגע בצווארו כתוצאה מזריקת האבנים. לנאשמים מיוחס כי במהלך ההתפרעות יידו מספר אבנים לעבר השוטרים.
3. תשובת הנאשמים לאישום ניתנה ביום 19.7.16 לפני כב' השופטת מאק-קלמנוביץ'. הנאשמים כפרו במיוחס להם באישום, טענו כי לא נכחו במקום ולא היו כלל באירוע.
4. מטעם המאשימה הוגשו שתי הודעותיו של נאשם 1 במשטרה (ת/1 ות/2), הודעת הנאשם 2 במשטרה (ת/3), דו"ח העיכוב של נאשם 2 (ת/4) והעידו השוטרים דניאל מולדובן (להלן: "דניאל"), יעקב ישראל (להלן: "ישראל"), יעקב בן לולו (להלן: "בן לולו") ומשה אוחיין (להלן: "משה").
5. מטעם ההגנה העיד הנאשם 2. הנאשם 1, שלא נכח ביום שנקבע לשמיעת הראיות, הגם שזומן כדין, התייצב בדיון שהתקיים ביום 26.2.17 והעיד להגנתו.

6. דניאל, אשר שירת כמפקד צוות בפלוגה ג' של מג"ב בעיר העתיקה, העיד כי האירוע נשוא כתב האישום זכור לו היטב. הוא התבקש על ידי החפ"ק להגיע לאזור צומת הפרחים, ועבר בדרכו דרך הצומת שהיה עמוס בצעירים שצעקו לעברו קריאות גנאי וקללות. הוא המשיך ללכת ושמע בקשר את הצוות השני שאמור היה להיפגש עמו ביעד קורא לעזרה בשל כך שהותקף על ידי צעירים. הוא הגיע בריצה למקום וראה קבוצה של כ-20-30 אנשים תוקפים את הצוות של ישראל, ישראל עצמו עמד ובידו אלה וגז פלפל מבלי שעשה בהם שימוש. הוא משך את ישראל מהמקום וכעבור מספר שניות החלו זריקות אבנים. ישראל נפגע מאבן בצווארו. דניאל תיאר כי ראה צעירים רבים עם מקלות בידיהם וזיהה שני חשודים, אותם מכיר משירותו, האחד מהם לבוש חולצה לבנה עם משקפיים והוא הנאשם 2. דניאל אמר כי החשוד השני שמו ביומי, והוא לא היה בבית המשפט במועד מתן העדות, אך בעת האירוע לבש חולצה שחורה עם פסים כתומים על המותניים. לדבריו זיהה את השניים עושים לפחות שלוש תנועות של תנופה עם האבן ממרחק של כ-20 מטרים ממנו. דניאל לא ידע לומר כמה אנשים בסך הכל זרקו אבנים באירוע, אך אמר כי היה ידיו אבנים מסיבי והוא זיהה רק את שני הנאשמים. דניאל הבהיר כי הוא מכיר שני הנאשמים מעבודתו הרצופה בגזרה בה שירת באותה עת במהלך השנתיים שקדמו למועד האירוע. לדבריו, מדובר היה ביום קיץ, בשעת ערב שבה השמש טרם שקעה, והמקום עצמו הוא מקום מואר גם בלילה. דניאל הכחיש כי היה לו ענין כלשהו להתנכל לנאשמים. בחקירתו הנגדית עמד דניאל על כך, שכבר בעת האירוע מסר בקשר את שמות הנאשמים כמי שמעורבים ביידוי האבנים. עוד העיד דניאל כי למחרת האירוע הנאשמים הוכרזו דרושי חקירה והוא אף עיכב את הנאשם 2 לחקירה, כאשר הבחין בו בכניסה לשער הפרחים. דניאל הכחיש כי פגע פיזית בנאשם 2 בדרך כלשהי או התנכל לו.
7. יעקב ישראל שירת במג"ב ביום האירוע. העד נכח יחד עם דניאל באירוע עצמו. לדבריו, בדרכו חזרה משער האריות הבחין במספר צעירים המיידים אבנים. הוא הודיע על כך לחפ"ק, אשר שלח צוות סיוע בראשות דניאל. כאשר נפגשו החלו לסגת לכיוון קשת הפרחים, ואז הוטח לעברם מטח אבנים, בקבוקים וברזלים. אחד מזורקי האבנים לבש חולצה לבנה והרכיב משקפי ראייה, השני לבש חולצה שחורה. הוא עצמו נפצע בצוואר ובכתף בשעה שעמד מתחת לגגון כשהוא צמוד לקיר, ודניאל עמד כשני מטרים לפניו. לדבריו, פרצופיהם של שני מידי האבנים היו מוכרות לו, אך הוא לא ידע את זהותם. ישראל לא ידע לומר כמה אנשים יידו אבנים, אך אמר שזיהה רק את שני אלה שמסר את תיאור לבושם.
8. משה אוחיון שירת כקצין מבצעים של מג"ב בגזרת העיר העתיקה. עד זה לא נכח באירוע, אך היה מפקד תורן וקצין החקירה. משה תיאר, כי קיבל דיווח מדניאל לגבי אירוע של הפרות סדר שבו היו מעורבים שני חשודים המוכרים לעד משירותו בגזרת העיר העתיקה, וכתב את שמותיהם בדו"ח הפעולה שלו. דו"ח הפעולה לא הוגש, והעד לא נשאל מה שמות החשודים. העד אמר עוד כי אינו זוכר מתי כתב את הדו"חות ולא התבקש ריענון זכרונו בנושא.
9. יעקב בן לולו היה מפקדו של דניאל בזמן האירוע. בן לולו תיאר בעדותו כי האירוע אירע בתקופה מורכבת, שבה התרחשו אירועים דומים רבים. לדבריו, הוא קיבל מדניאל דיווח על האירוע ולמחרת היום הגיע לביתם של החשודים על מנת לאתרם, אך הם לא היו בבית. דניאל דיווח לו כי זיהה שניים שהוא מכיר מהעיר העתיקה כמי שהיו מעורבים

באירוע, תוך שנקב בשמותיהם- ביומי ותמימי. מאחר והוא עצמו מכיר את הגזרה היטב והשניים היו מוכרים לו גם מאירועים קודמים, ידע במי מדובר והדבר הוביל לביצוע פעולות מידיות לצורך איתורם.

10. בהודעת הנאשם 1 מיום 22.7.14 (ת/1) אמר הנאשם 1, כי הוא עובד ברשות העתיקות מזה כחודשיים בימים ראשון עד חמישי. הוא ומשפחתו עברו דירה מהעיר העתיקה לכפר עקב כשלושים עד ארבעים ימים קודם לחקירה. הנאשם נשאל בחקירה זו שאלות רבות לגבי מעשיו במועדים שאינם רלבנטיים לאישום, ולא נשאל כל שאלה לגבי המועד שאליו מתייחס כתב האישום.

11. בהודעת הנאשם 1 מיום 20.7.14 (ת/2) טען כי ביום האירוע המיוחס לו בכתב האישום היה בכפר עקב. ביום חקירתו הגיע לעיר העתיקה ועוכב על ידי חייל, שאמר לו שהוא דרוש לחקירה. הנאשם 1 אמר כי משפחתו ממתנה לשיפוץ ביתם בעיר העתיקה ומדי פעם מגיע לבקר קרובים במקום. הנאשם 1 נשאל בנוגע לחבריו, ואמר כי יש לו מספר חברים בעיר העתיקה, אישר כי מכיר את הנאשם 2, אותו תיאר כ"ג'ינג'י" המרכיב משקפי ראייה, אך אמר כי אינו "מתערבב" איתו וכי לא ראה אותו כחודש ימים לפני כן. לדבריו, הפעם האחרונה בה ראה שוטר מג"ב הייתה כשבועיים קודם לכן, ליד משחקייה בשכונת בב- חוטה- אנטוניה, ליד קפה באסטי. השוטר רב עם שני אחרים, הוא ניגש לשאול מה קרה והשוטר קילל אותו. הנאשם 1 שלל כי הנאשם 2 היה במקום באותה הזדמנות וכי נזרקו אבנים על השוטרים. בהמשך אישר כי עבד בחפירות ארכיאולוגיות בחלק מהתקופה שגם נאשם 2 עבד בעבודה זו, אך טען כי לא עבדו יחד. לאחר מכן שב ונשאל הנאשם 1 על האירוע שאירע ליד מגרש המשחקים ואמר כי עמד במקום יחד עם שני אחרים, דוייק ובאסטי, ובמקום היו הרבה אנשים נוספים. לדבריו, במהלך האירוע החל ידיו אבנים לעברם מגג אחד הבתים מכיוון אנטוניה, וכאשר החלו זריקות האבנים הוא הלך הביתה דרך בב חוטה- אנטוניה ועד לשער הפרחים. הנאשם 1 הכחיש כי זרק אבנים בעצמו והכחיש כי ראה את הנאשם 2 באירוע.

12. בהודעת הנאשם 2 מיום 17.7.14 הוא אמר כי עובד במאפית אנג'ל מזה כשבוע ימים ולפני כן עבד בחפירת עתיקות בימי א'-ה' בשבוע. הנאשם 2 אמר בהודעתו, כי ביום האירוע היו "בעיות" בשכונה אך הוא לא היה במקום ועלה למעלה כאשר ה"בעיות" החלו. הוא ראה שוטרים המכים אנשים והמשיך ללכת לכיוון מעלה. הנאשם 2 הכחיש כי יידה אבנים. לדבריו, מרכיב משקפי ראייה רק לפעמים, כאשר קורא או רואה טלביזיה, אך ברחוב לא תמיד מרכיב את משקפיו. הנאשם 2 ביקש להוסיף, כי בעת עיכובו על יד השוטר, הוא התבקש למסור לו תעודת זהות, ונשאל על ידי השוטר איפה הוא גר ואם נעצר פעם. השוטר לקח אותו לתחנה וכל החיילים החלו לצחוק, העלו אותו לקומה השנייה בתחנת המשטרה וכל החיילים הכו אותו וקיללו אותו, אמרו לו שהוא עצור ובעטו בו ברגליו. החוקרת שגבתה את הודעתו של הנאשם העירה בגוף ההודעה, כי זיהתה שריטות טריות אדומות על רגל ימין של הנאשם 2.

13. ב"כ הנאשמים ביקש לראות בהודעותיו של הנאשם 1 במשטרה כעדות ראשית, ונאשם זה נחקר בחקירה נגדית בלבד. בחקירתו הנגדית אמר שלא הכיר את הנאשם 2 לפני ההליכים המשפטיים בתיק זה, וכי בשל פער הגילאים ביניהם ומשעה שגרים באותה שכונה, הקשר ביניהם מתמצה בברכת שלום הדדית. הנאשם 1 עומת עם דבריו במשטרה לפיהם עבד יחד עם הנאשם 2, והשיב כי מימיו לא עבד עמו. הנאשם 1 אמר כי ככל שמדובר באירוע שאירע בחודש רמדאן 2014, הוא נכח במקום וראה ידיו אבנים, אך לא זרק בעצמו ולא ידע לומר מתי היה אירע

יידוי האבנים מבחינת סדר הזמנים באירוע. לדבריו עמד וקנה חומוס לסעודת הרמדאן וברח יחד עם כל האנשים. באותם ימים המצב היה, לדבריו "כמו אינתיפאדה" כולם ברחו והיו זריקות רימונים. הנאשם הכחיש כי נטל חלק ביידוי האבנים.

14. בעדותו של נאשם 2 בחקירה ראשית אמר כי נעצר כשבוע עד שבוע וחצי לאחר האירוע נשוא כתב האישום. לדבריו, נעצר על ידי דניאל, שעייב אותו וביקש את תעודת הזהות שלו ואמר כי הוא מעוניין לקחת אותו לתחנה. כשהגיעו לתחנה העלה אותו דניאל לקומה השנייה של התחנה ולמקום הגיעו מספר חיילים שהכו אותו. לדבריו, אינו קשור לאירוע נשוא כתב האישום. כשנשאל בחקירתו הנגדית שאלות על האירוע, אמר שאינו מתכוון לחזור על הדברים שאמר שנתיים קודם לכן בחקירתו במשטרה. עם זאת, לאחר שעומת עם הודעתו במשטרה, אמר כי הבחין באירוע שבו השוטרים הכו אנשים, אך עזב את המקום כדי שלא יקבל מכות בעצמו. לדבריו הבחין באירוע בשוטר דניאל, אותו מכיר מהשכונה כמי שנוהג לעכב את התושבים ו"להסתלבט" עליהם, וכן הבחין בשוטרים אחרים צועקים "הא הא" על מנת להפחיד את האנשים שהיו במקום.

הערכת הראיות וקביעת ממצאי עובדה

15. דניאל העיד בשטף ובצורה בהירה, הוא זכר פרטים רבים מהאירוע וניכר כי זה נחקק היטב בזכרונו וכי הוא העיד מתוך הזיכרון. לדבריו, קרא את הודעתו במשטרה כחמישה ימים לפני מתן העדות בבית המשפט, ואף על פי כן תאר את ההתרחשויות לפרטי פרטים, כולל דברים שאמרו אנשים המעורבים באירוע תוך כדי שוכנעתי כי הוא מכיר את הנאשמים היכרות קודמת, יודע לזהותם בשמותיהם ובמראם, וכי לא טעה בנוגע למעורבותם באירוע. דניאל אישר את העובדה כי אירועי הפרות סדר התרחשו לעיתים קרובות בגזרה בה שירת, ואולם אני מקבלת את עדותו כי אירוע זה נחקק בזיכרונו באופן מיוחד, והוא אף ידע להבחין בינו לבין אירוע אחר שבו היה מעורב לכאורה הנאשם 1, אשר הוצג לו בעת גביית הודעתו במשטרה באמצעות סרטון וידאו (עמ' 12 שורה 1; עמ' 13 שורה 22). נטען כי בהודעתו של דניאל במשטרה הוא לא ציין כי אמר בקשר את שמות הנאשמים כבר בשעת האירוע, עם זאת, ההודעה לא הוגשה ולא ניתן להשוות את דבריו לתוכנה של אותה הודעה.

גם לאחר ששקלתי את דבר סברתו של העד, כי הנאשמים הם שניים מאלה שצעקו לעברו קריאות גנאי המתייחסות למוצאו העדתי (עמ' 16 שורות 23-24), לא התרשמתי כי מדובר בעד שהיה לו אינטרס לטפול אשמת שווא על הנאשמים.

16. יעקב ישראל העיד על הפרטים שזכר מהאירוע ולא מצאתי סיבה לפקפק בעדותו. עם זאת, עדותו אינה בעלת תרומה רבה ליריעת המחלוקת, שכן הגם שכפירתם של הנאשמים הייתה כללית, דומה שהשאלה העיקרית בתיק זה היא זיהוים של הנאשמים כמי שהשתתפו באותה התפרעות ויידו אבנים לעבר השוטרים. העד לא יכול היה להוסיף לברור שאלה זו, שכן לא זיהה את החשודים בשמותיהם. התיאור לפיו אחד החשודים לבש חולצה לבנה והרכיב משקפי ראייה, מהווה אמנם תמיכה לזיהוי הנאשם 2, עם זאת, לנוכח טיבם של פרטי הזיהוי, שאינם ייחודיים, והגם שהמשקפיים שמרכיב הנאשם 2 הם פריט בולט מאד בחזותו, כפי שניתן היה להבחין במהלך הדיונים בהם נשמעו הראיות, משקלה של תוספת ראייתית זו אינו גבוה.

17. העד משה אוחיון לא נחקר בחקירה נגדית, ומכאן שההגנה אינה חולקת על תוכן עדותו. הרבותא היחידה בעדותו היא בתמיכה שהיא מהווה לדבריו של דניאל, לפיהם כבר עם קרות האירוע הוא דיווח למפקד על כך שמזהה שני חשודים כמי שיידו לעברו את האבנים.

18. אני מקבלת את עדותו של יעקב בן לולו אשר העיד בצורה בהירה ועניינית על חלקו הקטן במסכת העובדתית הקשורה לנאשמים, ולא מצאתי כי נטה להפריז או לטפול אשמת שווא על מי מהנאשמים. גם עד זה תומך בדבריו של דניאל, לפיהם כבר בסמוך לאירוע אמר דניאל למפקדיו כי הנאשמים זוהו על ידו כמי שיידו אבנים.

19. עדותו של הנאשם 1 עוררה חוסר אמון. העובדה כי לא ביקש לומר דבר בעדות ראשית מעוררת כשלעצמה תמיהה ויש קושי ממשי לחלץ מתוך תשובותיו בחקירה נגדית ובהודעותיו במשטרה גרסה סדורה. הנאשם 1 סתר בעדותו במשפט את דבריו במשטרה לפיהם הכיר את נאשם 2 קודם לאירוע מעבודה של השניים באותו מקום עבודה. למעשה, כבר בשלב מסירת ההודעה במשטרה, מסר הנאשם גרסאות סותרות בעניין זה, כאשר בראשית הודעתו ת/2 טען כי לא ראה את הנאשם 2 מזה כחודש (ת/2 שורה 47) ובהמשך הודה כי עבדו באותה תקופה ברשות העתיקות אם כי באתרים שונים (ת/2 שורות 99-92). הנאשם 1 סתר את עצמו בהודעתו במשטרה גם בנוגע לאופן התרחשות האירוע, שעה שתחילה הכחיש כי נכח באירוע התפרעות (ת/2 שורות 87-86) ובהמשך הודה כי במקום היו זריקות אבנים (ת/2 שורה 138 ואילך). דברים אלה עומדות גם בסתירה לתשובתו לכתב האישום, לפיה לא נכח במקום האירוע. מדובר בסתירות מהותית שנועדו להרחיקו מהנאשם 2 ומהאירוע עצמו. דבריו של הנאשם 1 לא הצליחו להקים ספק בעדותו של השוטר דניאל וביתר הראיות שתמכו בה.

20. מתוך הודעותיו של הנאשם 1 במשטרה, אשר שימשו תחליף לחקירה ראשית, עולה כי נכח במקום יחד עם שני אחרים, דוויק ובאסטי, אשר סביר כי יכולים היו לאשר את טענותיו בדבר מעשיו במקום, אך הנאשם 1 נמנע מלקרוא להם לעדות. בהתאם להלכה הפסוקה, הימנעות צד מלהביא לבית המשפט ראיה רלבנטית או להזמין לעדות עד שעדותו רלבנטית, היא בעלת משמעות ראייתית לחובת אותו בעל דין המחזקת אף היא את ראיות התביעה (ראו למשל ע"פ 1335/91 **אבו פאדה נ' מדינת ישראל** [פ"ד מו(2) 120]).

21. התקשיתי לתת אמון גם בעדותו של הנאשם 2. על חלק ניכר מהשאלות בחקירה נגדית השיב הנאשם 2 כי אינו זוכר, וכך לא זכר עם מי היה במקום, לא זכר אילו אנשים ראה במקום והאם ראה את הנאשם 1 במקום ולא זכר מהיכן הגיע לאותו מקום. הנאשם 2 הוסיף כי לא ראה האם היה ידוי אבנים במקום ולא ראה אנשים עם מוטות ברזל וייתכן, לדבריו, כי "כל הבלאגן" החל כשהוא עזב את המקום. גרסתו לפיה עיקרו של האירוע היה מכות שהיכו שוטרים את עוברי האורח במקום, מבלי שקדמה לכך כל התפרעות, ידוי אבנים או הפרות סדר מסוג אחר, אינה סבירה ולא ניתן לקבלה. גרסה זו אף סותרת דברים אחרים שאמר הנאשם 1, לפיהם אירע במקום ידוי אבנים (ת/2 משורה 138).

כפי שעולה מתוך הערת החוקר בהודעתו של הנאשם 2 במשטרה (ת/2 שורה 102), על רגלו של הנאשם 2 נצפו סימני שריטות טריים בשעת גביית הודעתו. הנאשם 2 אף התלונן בזמן גביית ההודעה על אלימות של שוטרים כלפיו. השוטר דניאל הכחיש בחקירתו אלימות כלפי הנאשם. ההסבר שנתן דניאל משכנע, ולפיו, יתר השוטרים שהשתתפו במעצר, לא נכחו באירוע נשוא כתב האישום ולא היה להם עניין מיוחד בנאשם או במעשים בהם הוא חשוד, אשר עשוי היה להביאם

לנהוג כלפיו באלימות. בנוסף, העובדה כי הנאשם לא מצא להגיש תלונה פורמאלית על האלימות שהופנתה כלפיו לטענתו, מחלישה את מידת האמון שניתן ליתן בטענה זו.

22. מכלול הראיות מוכיח, מעבר לספק סביר, כי האירוע התרחש באופן שבו תיארו אותו השוטרים דניאל וישראל; 20-30 אנשים תקפו את הכח של השוטר ישראל, כשחלקם אחזו בידם מקלות ואבנים. הכח של השוטר דניאל הגיע למקום על מנת לסייע ואז נזרק לעבר הכוחות מטח של אבנים, שפגע בשוטר ישראל וגרם לפציעתו בכתף ובצוואר. הנאשמים נטלו חלק ביידוי האבנים וכל אחד מהם זרק מספר אבנים לעבר הכוחות.

23. מעשיהם של הנאשם מקימים את יסודות עבירות ההתפרעות, ותקיפת השוטר בכל הנסיבות שתוארו בסעיף 4 לפרק העובדות בכתב האישום: התקיפה התרחשה בקבוצה המונה יותר משני אנשים, היא קשורה למילוי תפקידם כחוק של השוטרים, היא בוצעה בכוונה להכשילם ולהפריע להם מלמלא את תפקידם ובעודם של הנאשמים מצוידים באבנים, שהן נשק קר.

24. לנוכח האמור לעיל אני מרשיעה את הנאשמים במיוחס להם בכתב האישום.

ניתנה היום, ח' אדר תשע"ז, 06 מרץ 2017, במעמד הצדדים